

СТАНОВИЩЕ

По процедура за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Обща медицина“ от д-р Стефан Костов Фъртунов с дисертационен труд на тема: „МЕДИКО-СОЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ И НАГЛАСИ КЪМ АБОРТИТЕ ПО ЖЕЛАНИЕ В БЪЛГАРИЯ“

От доц. д-р Тошо Йорданов Ганев, д.м. - вътрешен член на научното жури, определено със заповед на Ректора Р-109-593/31.12.2021 г.

Настоящето становище е изготовено въз основа на заповед Р-109-593/31.12.2021 г. на ректора на МУ – Варна (определяща състава на научното жури).

Представените материали по процедурата отговарят на изискванията на Закона за развитието на академичния състав на Република България и Правилника за развитието на академичния състав на МУ-Варна за присъждане на научна степен „доктор“.

Биографични данни и кариерно развитие:

Д-р Стефан Костов Фъртунов е роден на 05.03.1971 г в гр. Варна. През 1998 г. завърши висшето си образование в Медицински университет – гр. Варна. От 1998 г. за период от 9 години работи в център за спешна медицинска помощ и още 4 години като медицински представител. От 2004 г. има призната специалност по Акушерство и гинекология и през 2011 г. започва работа като акушер-гинеколог в ДКЦ „Света Марина“ ЕООД – Варна.

От 2015 г. е асистент към Катедрата по Обща медицина, МФ, МУ-Варна, където работи и до сега.

Д-р Фъртунов има следните придобити професионални квалификации:

- Магистърска степен по Здравен мениджмънт (2009 г.);
- „Колпоскопия и деструктивно лечение на маточната шийка“;
- „Ехография на млечна жлеза“.

Д-р Фъртунов е член на EURACT (European Academy of Teachers in General Practice and Family Medicine.

Актуалност на разработваната тема:

Дисертационният труд на д-р Стефан Фъртунов е свързан със съвременен и много важен социален проблем с голямо значение за нашето общество. Високата честота на абортите и в частност на абортите по желание сред жените през последните десетилетия

непрекъснато се увеличава. Медико-социалното им значение обяснява и интереса на научната медицинска общественост към този проблем.

Независимо от направеното в тази област абортите по желание остават висок процент и един от основните начини за прекъсване на бременността в нашата страна. Въз основа на получените резултати д-р Стефан Фъртунов е направил подробен анализ на ситуацията в нашия регион и е предложил конкретни мерки за намаляване на нежеланата бременност и редуциране на абортите.

Обем и структура:

Дисертационния труд е написан на 154 стандартни страници, онагледен е с 38 фигури, 63 таблици и 2 приложения. Библиографският списък е представен от 144 източника, от които 36 са на кирилица и 108 на латиница. Работата е структурирана по общоприетата схема за дисертационен труд.

Литературен обзор:

Д-р Стефан Фъртунов е направил задълбочен анализ на видовете аборти и причината за това. Проследяват се усложненията и последствията, които могат да настъпят след аборт. Подробно извършва анализ на етичните проблеми свързани с абортите, демографските тенденции в България и в страните от Европейския съюз. Обръща внимание на семейното планиране и съвременната контрацепция. От обзора под формата на заключение са изведени фактическите изводи и препоръки към ОПЛ и АГ специалисти, Медицински университети и общински власти. Дисертантът демонстрира задълбочено познаване на българския и световен опит в изследвания проблем.

Методика на изследването:

Основната цел на дисертацията е да се изследват медико-социалните проблеми и нагласи на жените в репродуктивна възраст към абортите по желание у нас с оглед оптимизиране дейността на ОПЛ и АГ специалистите за промоция на женското здраве и семайно планиране.

За постигането и дисертантът е определил 5 основни задачи:

- 1. Да се изследват основните медико-социални проблеми за абортите у нас.**
- 2. Да се направи актуален преглед и анализ на нормативните регламенти за абортите в България и ЕС.**
- 3. Да се изследва репродуктивното поведение на пациентки, посещаващи АГ кабинети и/или ОПЛ на територията на гр. Варна и областта.**
- 4. Да се изследват нагласите за и против абORTA у жени в репродуктивна възраст, както и тези на ОПЛ и АГ специалисти.**

5. Да се предложат мерки за оптимизиране на дейността на ОПЛ и АГ специалистите за промоция на женското здраве и семейно планиране.

Оценка на резултатите:

Получените резултати са представени текстово чрез 63 таблици и 38 фигури. Използваната статистическа обработка е адекватна. Обсъждането е задълбочено и добре систематизирано. Именно в тази глава проличава добрата осведоменост и богат клиничен опит на дисертанта, както и възможностите му за критичен анализ на получените резултати. Изводите са 11 на брой, които са логично и правилно формулирани, следват данните от резултатите, които отговарят на поставените цел и задачи.

Публикациите във връзка с дисертацията са два на брой и покриват изискуемата публикационна активност на докторанта. Представеният автореферат е направен качествено, според изискванията и отразява достоверно дисертационния труд.

Научните приносите са 8:

Оригинални приноси:

- 1. За първи път се изследвани съществуващите проблеми на абортите по желание в нашият регион и са предложени конкретни инициативи за намаляването им.**
- 2. Установени са актуалните основни демографски и социални фактори, предразполагащи за извършване на абортите по желание.**
- 3. Установена е тревожна тенденция, че въпреки познаването на съвременните орални контрацептивни методи, все още само около 25% от жените ги използват.**
- 4. Установено е, че ОПЛ имат голяма роля в изписването на съвременни перорални контрацептивни средства.**
- 5. Предоставени са ясни препоръки и практически предложения към ОПЛ и АГ специалисти, МУ, Общински власти и МЗ с цел по-добра координация и ефективност на институциите.**

Приноси с потвърдителен характер:

- 1. Потвърждава се необходимостта за намаляване на абортите по желание и увеличаване на естествения принос на българския етнос;**

- 2. Потвърждава се значението на профилактиката и увеличаване на сексуалната култура за намаляване на абортите по желание**
- 3. Потвърждава се ролята на ОПЛ и АГ специалистите в борбата за намаляване на абортите по желание и промоция на женското здраве.**

Наукометрични критерии: Дисертантът прилага списък с 2 публикации, в български авторитетни научни списания, в които той е първи автор. С резултати от дисертацията, д-р Фъртунов е участвал в национални и международни научни форуми.

Авторефератът е оформлен стилово, добре онагледен и безупречно отразява същността на дисертационния труд.

В заключение, представеният за становище дисертационен труд на д-р Стефан Фъртунов съдържа оригинални и потвърдителни приноси с научно-приложен характер, които са лично дело на автора. Той отговаря на всички нормативни изисквания и правилника на МУ-Варна за присъждане на научна степен „доктор“.

Въз основа на направеното изложение предлагам убедено на членовете на научното жури да гласуват положително за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на д-р Стефан Фъртунов.

31.01.2022 г

Гр. Варна

Доц. Д-р Тошо Йорданов Ганев, д.м.

